

© Ventil 21 (2015) 2, Tiskano v Sloveniji.
Vse pravice pridržane.
© Ventil 21 (2015) 2, Printed in Slovenia.
All rights reserved.

Impresum

Internet:
http://www.revija-ventil.si

e-mail:
ventil@fs.uni-lj.si

ISSN 1318-7279
UDK 62-82 + 62-85 + 62-31/-33 + 681.523 (497.12)

VENTIL – revija za fluidno tehniko, avtomatizacijo
in mehatroniko
– Journal for Fluid Power, Automation
and Mechatronics

Letnik	21	Volume
Letnica	2015	Year
Številka	2	Number

Revija je skupno glasilo Slovenskega društva za fluidno
tehniko in Fluidne tehnike pri Združenju kovinske industrije
je Gospodarske zbornice Slovenije. Izhaja šestkrat letno.

Ustanovitelj:
SDFT in GZS – ZKI-FT

Izdajatelj:
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo

Glavni in odgovorni urednik:
prof. dr. Janez TUŠEK

Pomočnik urednika:
mag. Anton STUŠEK

Tehnični urednik:
Roman PUTRIH

Znanstven-strokovni svet:
prof. dr. Maja ATANASIJEVIČ-KUNC, FE Ljubljana
izr. prof. dr. Ivan BAJSIČ, FS Ljubljana
doc. dr. Andrej BOMBAC, FS Ljubljana
prof. dr. Peter BUTALA, FS Ljubljana
prof. dr. Alexander CZINKI, Fachhochschule Aschaffenburg,
ZR Nemčija
doc. dr. Edvard DETIČEK, FS Maribor
prof. dr. Janez DIACI, FS Ljubljana
prof. dr. Jože DUHOVNIK, FS Ljubljana
izr. prof. dr. Niko HERAKOVIČ, FS Ljubljana
mag. Franc JEROMEN, GZS – ZKI-FT, je upokojen
izr. prof. dr. Roman KAMNIK, FE Ljubljana
prof. dr. Peter KOPACEK, TU Dunaj, Avstrija
mag. Milan KOPAC, POCLAIN HYDRAULICS, Žiri
izr. prof. dr. Darko LOVREC, FS Maribor
izr. prof. dr. Santiago T. PUENTE MENDEZ, University of
Alicante, Spanija
doc. dr. Franc MAJDIČ, FS Ljubljana
prof. dr. Hubertus MURRENHOF, RWTH Aachen, ZR Nemčija
prof. dr. Gorko NIKOLIČ, Univerza v Zagrebu, Hrvaška
izr. prof. dr. Dragica NOE, FS Ljubljana
dr. Jože PEZDIRNIK, FS Ljubljana
Martin PIVK, univ. dipl. inž., Sola za strojništvo, Škofja Loka
prof. dr. Alojz SLUGA, FS Ljubljana
Janez ŠKRLEC, inž., Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
prof. dr. Brane ŠIROK, FS Ljubljana
prof. dr. Zeljko ŠITUM, Fakultet strojarstva i brodogradnje
Zagreb, Hrvaška
prof. dr. Janez TUŠEK, FS Ljubljana
prof. dr. Hironao YAMADA, Gifu University, Japonska

Oblikovanje naslovnice:
Miloš NAROBÉ

Oblikovanje oglasov:
Narobe Studio, d.o.o., Ljubljana

Lektoriranje:
Marjeta HUMAR, prof., Brigita Orel

Računalniška obdelava in grafična priprava za tisk:
Grafex, d.o.o., Izlake

Tisk:
PRESENT, d. o. o., Ljubljana

Marketing in distribucija:
Roman PUTRIH

Naslov izdajatelja in uredništva:
UL, Fakulteta za strojništvo – Uredništvo revije VENTIL
Aškerceva 6, POB 394, 1000 Ljubljana
Telefon: + (0) 1 4771-704, faks: + (0) 1 2518-567 in
+ (0) 1 4771-772

Naklada:
1500 izvodov

Cena:
4,00 EUR – letna naročnina 24,00 EUR

Revijo sofinancira Javna agencija za raziskovalno
dejavnost Republike Slovenije (ARRS).

Revija Ventil je indeksirana v podatkovni bazi INSPEC.

Na podlagi 25. člena Zakona o davku na dodano
vrednost spada revija med izdelke, za katere se plačuje
8,5-odstotni davek na dodano vrednost.

Visoki honorarji

V zadnjih tednih nas zaposlujejo novice o visokih honorarjih, ki so jih v zadnjih letih prejeli nekateri srednješolski in visokošolski učitelji ter univerzitetni profesorji. Med temi so tudi zaposleni v srednjih šolah, bolnišnicah, občinskih upravah, sodiščih, prevajalskih organizacijah, na Radioteleviziji Slovenija in v drugih javnih ustanovah. Prav neverjetno je, da lahko neka srednja šola izplača za več kot 6 milijono evrov avtorskih honorarjev.

Za številne, ki delamo v visokošolskih organizacijah in ne prejemamo takšnih avtorskih honorarjev, je bila ta novica pravi šok. Prvič zato, ker so to res visoki zneski in jih je z delom težko zaslužiti. Drugi, še bolj pomemben šok doživljamo vsak dan, ko se v industriji pogovarjamo o sodelovanju in nam predstavniki podjetij očitajo prav visoke honorarje, pridobljene iz javnih sredstev. In prav na račun teh novic bi industrija in podjetja želeli, da zanje delamo brezplačno, ker zaposleni na univerzi dovolj zaslužimo. Pri teh visokih plačilih so zanimive in pomembne tri stvari, ki jih naši novinarji, diplomanti FDV-ja, ne znajo ali nočejo razkriti in objaviti. Prvič je zanimivo, da so visoki honorarji izplačani na netehničnih fakultetah; torej na fakultetah, iz katerih prihajajo ministri za naše vlade že 25 let. Ali ne gre tu za sistemsko korupcijo, za notranje informacije, za ustvarjanje »umetnih del«, kot so razna izobraževanja, raziskovanja in podobno za javno upravo.

In drugo, kar se mi zdi še veliko bolj pomembno. Zakaj novinarji ne raziščejo, kaj je bilo za ta denar narejeno. Prejemniki visokih honorarjev stalno ponavljajo, da je bil to tržni denar in da so ga zaslužili s popoldanskim in nočnim delom ter z delom med vikendi. Verjamem. Toda ljudje božji, kakšno delo je to, ali so rezultati tega dela dvignili bruto nacionalni dohodek, ali so zaposlenim v javni upravi izboljšali in olajšali delo, ali je s tem javna uprava bolj učinkovita, bolj vitka, ali smo uporabniki teh storitev bolj zadovoljni itd.

Tretje vprašanje se nanaša na javni denar. Kaj sploh je javni denar? Če smo zaposleni v ustanovi z dobrim imenom in če kot posamezniki zaradi ustanove dobimo posel v podjetju, bi to moral biti javni denar. Če fakulteta izvaja izobraževanje za javne službenice, ki se tega izobraževanja morajo udeležiti, je to javni denar. Po naši oceni se na javnih ustanovah lahko štejejo kot tržni denar le naročila povsem zasebnih podjetij, plačila študentov za študij iz lastnega žepa ali žepa zasebnega podjetja, v katerem so zaposleni.

Nekoliko bolj razumljivo bi bilo, da so tako visoki honorarji izplačani na tehničnih in delno tudi na ekonomskih fakultetah za dela v realnem sektorju, ki so povezana s tehnološkimi inovacijami, z izboljšanjem delovnega okolja, dvigom konkurenčnosti, zvišanjem produktivnosti, zmanjševanjem stroškov itd.

Poglejmo primer. Koliko zasluži profesor, ki v podjetju v realnem sektorju izboljša proces izdelave nekega produkta in skrajša dobo izdelave za 1000 %. Do sedaj so naredili 4 produkte na uro in imeli okoli 15 % izmeta. Profesor izboljša proces, da naredijo 40 izdelkov na uro in praktično brez izmeta. Z novo tehnologijo je ukinil 10 težkih in zdravju nevarnih delovnih mest in jim omogočil lažje in zdravju prijetnejše delo. Verjetno se vsi strinjamo, da mu pripada najmanj še ena mesečna plača za ves čas izdelave tega produkta in prodaje na trgu. Če bi naši novinarji stvari predstavili, kot je opisano, bi verjetno vsi razumeli, kdo zasluži in kdo le blefira.

In kako naprej, se mnogi sprašujemo? Kako nagraditi in nagrajevati mlade sposobne in inovativne raziskovalce? Ali bodo te novice o visokih honorarjih naredile uravnilovko? Bojim se, da bo tako. Bojim, da bodo prav ti mladi in sposobni še naprej odhajali v tujino. Najbolj pa se bojim, da bo v javnem sektorju prevladala in se uresničevala krilatica: nikoli me ne morejo plačati tako malo, kot lahko malo naredim.

Janez Tušek